Dosarul nr. 5r-7701/2022

4-22172643-12-5r-25112022

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

29 martie 2023 mun. Chișinău
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Tudor Stambol
Grefier Cătălina Rașcovschi
Cu participarea:
Contravenientului Victor Brînză
În lipsa:
Agentului constatator Vasile Sclifos

examinând în ședință judiciară publică, în limba de stat, contestația depusă de **Victor Brînză** (născut la *****, domiciliat în *****) împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 868728 din 04.11.2022 și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 24 unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravențional, -

c o n s t a t ă:

Prin decizia agentului constatator SEMS a INSP – Vasile Sclifos din 04.11.2022, Victor Brînză a fost tras la răspundere contravențională și sancționat conform art. 236 alin. (2) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 24 unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare pentru faptul că, la data de 20.04.2022, la ora 05:57 min., conducând automobilul de model „*****” cu n/î *****, a ignorat limita de viteză de la 20-40 km/h.

La data de 17.11.2022, Victor Brînză a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 868728 din 04.11.2022 și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 24 unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravențional, solicitând anularea acestora și încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației a indicat că, procesul verbal cu privire la contravenție și decizia asupra cauzei contravenționale sunt abuzive, contrare legii, neîntemeiate și pasibile anulării. Astfel, se constată că procesul verbal cu privire la contravenție nu

conține: domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei; fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției. Din conținutul procesului verbal nu este clar unde s-a produs presupusa contravenție; care era viteza de deplasare; cum a fost constatată contravenția. Deși agentul constatator indică că a constatat o contravenție de depășire a vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum, nu indică unde s-a produs contravenția, care este viteza de deplasare și cu cât s-a depășit viteza stabilită. Deși, contravenția ar fi fost fixată de mijloace tehnice, agentul constatator nu a indicat în procesul verbal, care anume mijloace tehnice au fost utilizate. Mai mult, agentul constatator a refuzat să prezinte proba foto sau video, iar în procesul verbal indică eronat că se anexează DCT03058923. La solicitarea de a comunica în ce mod agentul constatator a constatat că anume Brînză Victor a comis contravenția, acesta a declarat că pe cameră se vede clar, dar a refuzat să prezinte proba.

În ședința de judecată contravenientul, Brînză Victor a solicitat admiterea contestației din motivele indicate în aceasta.

În ședința de judecată agentul constatator Sclifos Vasile nu s-a prezentat, deși fiind legal citat, fapt confirmat prin dovada de expediere a citației prin intermediul poștei electronice, astfel instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată concluzionează de a respinge contestația, din următoarele considerente.

Potrivit art. 448 alin. (1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8)*.

Termenul de depunere a contestației a fost respectat.

În ședința de judecată s-a constatat că, prin decizia agentului constatator SEMS a INSP – Vasile Sclifos din 04.11.2022, Victor Brînză a fost tras la răspundere contravențională şi sancționat conform art. 236 alin. (2) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 24 unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare pentru faptul că, la data de 20.04.2022, la ora 05:57 min., conducând automobilul de model „*****” cu n/î *****, a ignorat limita de viteză de la 20-40 km/h.

Conform art. 7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional, *probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoaşterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.*

Potrivit art. 236 alin. (2) Cod contravențional prevede răspundere pentru „*Depăşirea vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră se sancționează cu amendă de la 18 la 24 unităţi convenţionale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.”*.

În legislația Republicii Moldova, ca şi în cea a altor state europene, contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*Zilibergerg împotriva Moldovei* (§ 35, din 01 februarie 2005), *Angel împotriva României* (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau *Ozturk împotriva Germaniei* (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfăşurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-şi probeze nevinovăția.

Instanţa reiterează faptul că, prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, a fost supusă atenției Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007*), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, își exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care și prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea

autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenție. Reiterînd importanța, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală”, a unei astfel de garanții, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale și autoritățile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

Cu privire la temeinicia procesului verbal de constatare a contravenției, instanța reține că, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție agentul constatator a acumulat suficiente probe pertinente și concludente ce demonstrează vina contravenientului.

Astfel, sub aspectul temeiniciei procesului verbal, instanța reține că situația de fapt reținută în procesul verbal corespunde realității.

Instanța consideră oportun de a preciza că, procesul-verbal contestat a fost întocmit și perfectat în prezența făptuitorului, fiindu-i aduse la cunoștință drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional, precum și decizia aplicată în privința sa, fapt confirmat prin semnătura acestuia în toate rubricile necesare din procesul-verbal cu privire la contravenție, contravenientul a indicat că nu recunoaște vina.

În contextul circumstanțelor arătate, instanța reține că prezumția de legalitate și temeinicie de care se bucură procesul verbal de constatare a contravenției, ca și act autentic nu a fost răsturnată de către făptuitor, deși i s-a creat cadrul necesar și suficient în acest sens.

Astfel, instanța de judecată, coroborând probele cercetate cu prevederile legale citate, concluzionează că Brînză Victor este culpabil de comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravențional.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 868728 din 04.11.2022, întocmit în privința lui Brînză Victor.

Instanța reține că, Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție.

Respectiv, analizând actul de sancționare sub aspectul legalității sale, instanța va cerceta dacă în cauza sunt întrunite cerințele de formă ale procesului verbal de contravenție contestat, așa cum sunt impuse în mod imperativ de dispozițiilor art. 443 al Codului contravențional, referitoare la mențiunile obligatorii ce trebuie prevăzute sub sancțiunea nulității.

Sub aspectul legalității procesului verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță pentru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 Cod contravențional.

La caz, instanța de judecată reține că Brînză Victor la data de 20.04.2022, la ora 05:57 min., conducând automobilul de model „*****” cu n/î *****, a ignorat limita de viteză de la 20-40 km/h, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 236 alin. (2) Cod contravențional.

Verificând temeinicia motivelor contestației, apreciind în ansamblu probele cercetate în ședința de judecată, și anume: procesul – verbal cu privire la contravenție din 04.11.2022 care atestă circumstanțele comiterii contravenției, (f. d. 8); planșă fotografică efectuată la data de 20.04.2022 ora 05:57, Locația: T-63 Măgdăcești, Ieșire banda 03, Număr Înmatriculare: *****, Procente Validitate: 98.0 %, Viteza 079 km/h (f. d. 9), instanța conchide că în acțiunile făptuitorului există faptul contravenției prevăzut de art. 236 alin. (2) Cod contravențional, sancțiunea aplicată făptuitorului corespunzând cerințelor legale.

Cu referire la argumentele contravenientului precum că la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu au fost respectate prevederile art. 443 Cod contravențional, instanța de judecată menționează că potrivit jurisprudenței CEDO în cauza *Maslova şi Nalbandov contra Rusiei*, Curtea a reiterat importanța soluţionării unei cauze în fond, astfel ca instanţa naţională să se expună asupra vinovăţiei sau nevinovăţiei persoanei acuzate de comiterea unui delict, în vederea stabilirii adevărului obiectiv, restabilirii ordinii de drept, ocrotirii şi asigurării drepturilor nu numai a acuzatului, dar şi a victimelor infracţiunii. În termeni clari CEDO a reiterat că nu pot fi puse la baza unei hotărîri de condamnare – exclusiv probele obţinute cu încălcarea art. 2 CEDO, adică prin aplicarea torturii. În restul cazurilor, instanţele urmează să dea apreciere probelor obţinute cu încălcări procedurale, fiind posibilă uşurarea pedepsei ca recompensă pentru drepturile încălcate (cum este art. 385 alin. (4) din Codul de Procedură Penală).

Astfel, CEDO în jurisprudenţa sa a reiterat că formalităţile procedurale nu trebuie să predomine asupra fondului cauzei/adevărului obiectiv.

Conform art. 251 alin. (2) Cod procedură penală, *încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanţei, la compunerea acesteia şi la publicitatea şedinţei de judecată, la participarea părţilor în cazurile obligatorii, la prezenţa interpretului, traducătorului, dacă sînt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural.*

La fel şi Codul de procedură penală prevede în art. 251 alin. (3) că „*Nulitatea prevăzută în alin.(2) nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părţi, şi se ia în considerare de instanţă, inclusiv din oficiu,* ***dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului şi justa soluţionare a cauzei”.***

Spre deosebire de reglementările din Codul contravențional, în Codul de procedură penală legislatorul a decis să diferențieze nulitatea absolută de cea relativă. Astfel, potrivit articolului 251 alin. (2) din Codul de procedură penală, se sancționează cu nulitate absolută actul procedural încheiat cu încălcarea prevederilor legale referitoare la competența *rationae materie* sau *ratione personae*, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia şi la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului ori a traducătorului, dacă sunt obligatorii potrivit

legii. În toate celelalte cazuri de încălcare a normelor procesuale penale, nulitatea actului procedural poate fi invocată numai în cazul în care s-a comis o încălcare ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act.

Astfel, scopul de bază a oricărui proces judiciar este aflarea adevărului şi justa soluţionare a cauzei, iar încălcarea prevederilor procedurale în procesul de acumulare a probelor poate servi temei pentru ușurarea pedepsei.

Instanța de judecată reține că prin Hotărârea Nr. 32 din 29 noiembrie 2018 Curtea Constituțională a reținut în jurisprudența sa că sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar (HCC nr. 28 din 22 noiembrie 2018, § 65). În concluzie, Curtea observă că articolul 445 și textul „și 445” din articolul 461 din Codul contravențional împiedică autoritățile să-și respecte obligațiile procedurale pozitive și sunt contrare articolelor 24 și 28 din Constituție. Astfel, constatarea neconstituționalității prevederilor contestate nu împiedică Parlamentul să diferențieze cazurile de nulitate absolută și de nulitate relativă a procesului-verbal cu privire la contravenție. Totuși, până la introducerea acestor amendamente legislative, judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată.

Raportând circumstanțele de fapt stabilite în cadrul cercetării judecătorești la normele de drept aplicabile cazului, instanța de judecată găsește întemeiate concluziile agentului constatator aferent vinovăției contravenientului Brînză Victor, în comiterea încălcării regulilor circulației rutiere.

Astfel, instanța relevă că, agentul constatator la examinarea cauzei a calificat împrejurările cauzei obiectiv și a adoptat decizia de sancționare a lui Brînză Victor în baza unor probe pertinente și concludente, cauza a fost examinată complet, fiind stabilit cert faptul că în acțiunile lui Brînză Victor sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravențional.

Astfel, conducându-se de propria convingere formată în urma cercetării tuturor probelor administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege, instanța ajunge la concluzia de a respinge contestația ca neîntemeiată, așa cum în acțiunile contravenientului există fapta prevăzută de art. 236 alin. (2) Cod contravențional, sancțiunea aplicată contravenientului de agentul constatator fiind în corespundere cu cerințele legale.

În conformitate cu art. 461, 462 Cod contravențional, instanța de judecată, -

h o t ă r ă ș t e:

Contestația depusă de **Victor Brînză** (născut la *****, domiciliat în *****) împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 868728 din 04.11.2022 și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 24 unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravențional - se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de recurs, la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
judecător /semnătura/ Tudor Stambol